ЎЗБЕКИСТОНДА МИЛЛИЙ МАЛАКА ТИЗИМИНИНГ ЖОРИЙ ҲОЛАТИ ВА РИВОЖЛАНИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ

Анвар Аллабергенов
Миллий малака тизимини ривожлантириш институти директори

22 май, 2025 йил

МИЛЛИЙ МАЛАКА ТИЗИМИ МОДЕРНИЗАЦИЯСИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2024 йил 30 сентябрдаги “Ўзбекистон Республикаси миллий малака тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-345-сон қарори

1

Ўзбекистон Республикасининг миллий малакалар рамкаси

Халқаро тажриба ва Қонунчилигимизга мувофиқ 8 та малака даражасидан иборат

2

Касбий малакаларни ривожлантириш бўйича республика кенгаши

Миллий малака тизимида давлат сиёсатини юритади

3

Касбий малакаларни ривожлантириш бўйича тармоқ кенгашлари

Тармоқлар ва малака тизими интеграциясини таъминлайди

4

Миллий малака тизимини ривожлантириш институти

Республика кенгашининг ишчи органи ҳисобланади

5

ММТ модернизацияси

- Машғулотлар миллий классификатори
- Рақамли платформа
- ММТ ривожлантириш концепцияси -2030

Тизимнинг стратегияси шаклланади

ТАЪЛИМ ВА МАЛАКА ТИЗИМИДА АМАЛГА ОШИРИЛГАН АСОСИЙ ИСЛОҲОТЛАР

МИЛЛИЙ МАЛАКА ТИЗИМИДАГИ ИСЛОҲОТЛАР

01 Касбий малакаларни ривожлантириш бўйича Республика кенгаши

- *Кенгаш фаолияти Бош вазир даражасида мувофиқлаштирилади;*
- *Миллий малака тизимини такомиллаштиришга умумий раҳбарлик қилиш;*
- *Тармоқ кенгашларини ташкил этиш ва фаолиятини мувофиқлаштириш.*

02 Тармоқ кенгашлари фаолиятини янги босқичга олиб чиқиш

- *Тармоқ кенгаши таркибининг камида 50 фоизи иш берувчилардан ташкил топиши;*
- *Кўникма ва малакаларга бўлган эҳтиёжларини аниқланиши;*
- *Касбий стандартларни ишлаб чиқиш, тасдиқлаш ва такомиллаштириш;*
- *Тармоқда малакани баҳолаш марказларини ташкил этиш.*

03 Малакани баҳолаш марказлари фаолиятини йўлга қўйиш

- *Норасмий ва информал таълимни тан олиш, валидация қилиш, сертификатлаш;*
- *Талабгорлар малакасини ошириш ва тегишли касбий стандартга мувофиқ мустақил ва холис баҳолаш;*
- *Малака имтиҳонидан муваффақиятли ўтган талабгорларга сертификат ва ишчи касб эгаларига малака паспорти бериш;*
- *Малака сертификати ва малака паспорти Тадбиркорлик субъектларининг барқарорлик рейтингларида инобатга олиниши.*

04 Малакани баҳолаш марказларини аккредитациядан ўтказиш

- *Аккредитациядан ўтказиш принциплари, босқичлари ва талаблари;*
- *Аккредитация ҳужжатларини қабул қилиш ва кўриб чиқиш тартиби;*
- *Аккредитациядан ўтган баҳолаш марказларига гувоҳнома бериш.*

05 Миллий малака тизими иштирокчиларини рағбатлантириш

- *Ҳар йили миллий малака тизимини ривожлантиришда фаол иштирок этаётган тармоқ кенгашлари, баҳолаш марказлари ва бошқаларни қўллаб-қувватлаш мақсадида республика танловини ташкил этиш;*
- *Танлов натижалари бўйича ғолиб деб топилган иштирокчиларни мукофотлаш.*

06 Миллий малака тизимини ривожлантириш институти

- *Республика кенгашининг ишчи органи ҳамда Миллий малака тизимини мувофиқлаштирувчи регулятор вазифасини бажариши.*

ОЛИЙ ТАЪЛИМДАГИ ИСЛОҲОТЛАР

01 Олий таълимда **306** та бакалавр таълим йўналиши **183** тага ва **625** та магистратура мутахассислиги **528** тага қисқартирилди

02 Олий таълим ташкилотларига ўқишга қабул қилиш ва давлат буюртмасини жойлаштириш тизими **“аввал тест, сўнг танлов”** тамойилига ўтказилди

03 Олийгоҳларда талабаларга кўрсатиладиган **49** турдаги хизматлар **“Регистратор офиси”** тизимига ўтказилиб, хизмат турлари **63** тага етказилди

04 **22 та** олийгоҳ трансформация қилиниб, улар негизида **10 та** янги олийгоҳ ташкил қилинди *(жами **201** та; шундан **100** та давлат, **30** таси хорижий, **71** таси нодавлат ОТМ)*

05 Олий таълим тизимида **дуал таълимни** жорий этиш бўйича норматив ҳуқуқий ҳужжат қабул қилинди.

06 Таълим ташкилотларини **махсус ва комплекс аккредитациядан ўтказиш** тизимига асос солинди.

КАСБИЙ ТАЪЛИМДАГИ ИСЛОҲОТЛАР

01 Касбий таълим тизимида **ягона техникумлар тармоғи** ташкил этилди ва тизимни **мувофиқлаштириш** Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлигига ўтказилди

02 “Касбий таълимни ривожлантириш жамғармаси” ташкил этилди

03 Битирувчиларининг якуний давлат аттестациясини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида ҳукумат қарори қабул қилинди

04 Касбий таълимда **рақамлаштириш** жараёнлари жадаллашди

05 Ўқувчиларининг ишлаб чиқариш амалиётини ташкил этиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида ҳукумат қарори қабул қилинди.

06 Дуал таълимда қабулнинг **йил давомида** амалга оширилиши белгиланди

ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА СИФАТНИ ТАЪМИНЛАШ: МАҚСАД ВА ВАЗИФАЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2025 йил 5 майдаги ПФ-76-сон Фармони билан таълимда тизимида ташқи сифат назоратини амалга оширувчи Таълим сифатини таъминлаш миллий агентлиги ташкил этилди.

АГЕНТЛИКНИНГ АСОСИЙ ВАЗИФАЛАРИ

1. таълим ташкилотларида **ташқи баҳолашни амалга ошириш**
2. таълим ташкилотларида таълим **сифати маданиятини шакллантириш**
3. баҳолаш мезонлари ва усулларини **халқаро стандартлар асосида такомиллаштириш**
4. ички сифат назорат **мезонлари** ва **тартибларини такомиллаштириш**
5. таълим сифатини таъминлашга қаратилган **сўровномалар ўтказиш**
6. таълим сифатини таъминлаш йўналишида **халқаро алоқаларни кенгайтириш**
7. таълим ташкилотлари **рейтингини юритиш**
8. миллий аккредитация тизимини **халқаро даражада тан олинишини таъминлаш**
9. миллий малака тизимини **ривожлантириш**
10. информал ва ноформал таълим натижаларини **тан олиш механизмларини такомиллаштириш**

МИЛЛИЙ МАЛАКА ТИЗИМИНИНГ АСОСИЙ КОМПОНЕНТЛАРИ ВА ИШТИРОКЧИЛАРИ

МАЛАКА ТИЗИМИ ПИРАМИДАСИ

МАЛАКА РАМКАСИ	*Малака даражалари ва уларга қўйиладиган талаблар белгиланади*
ТАРМОҚ МАЛАКА РАМКАСИ	*Алоҳида соҳаларнинг малака даражалари ва талаблари*
КАСБИЙ СТАНДАРТ	*Касблар ва квалификацияларга қўйилган талаблар*
ТАЪЛИМ ДАСТУРЛАРИ	*Таълим мазмуни, ҳажми ва натижасини баҳолаш тартиблари*
МАЛАКАЛАРНИ БАҲОЛАШ ВА ТАН ОЛИШ	*Малакани баҳолаш талаблари ва воситалари*

МАЛАКА ТИЗИМИ ИШТИРОКЧИЛАРИ

- **Давлат органлари ва ташкилотлари**
- **Тармоқ кенгашлари ва иш берувчилар**
- **Таълим ташкилотлари**
- **Ишчи ва талабгорлар**
- **Малакани баҳолаш марказлари**

МАЛАКА ТИЗИМИ НАТИЖАЛАРИ

- **Таълим ва меҳнат бозори ўртасида узвий боғлиқлик таъминланади**
- **Меҳнат бозори талабларига мос кадрлар тайёрланади**
- **Таълим сифатини таъминлаш имконияти яратилади**
- **Компетенцияга асосланган, шаффоф баҳолаш тизими яратилади**
- **Малакаларни халқаро тан олиш имкони яратилади**

Миллий малака тизимини ривожлантириш институти

ТАРМОҚ КЕНГАШЛАРИ ФАОЛИЯТИНИ САМАРАЛИ ТАШКИЛ ЭТИШ

- Меҳнат бозори мониторингини юритиш
- Экспертлар корпусини шакллантириш
- Талаб юқори бўлган кўникмаларни аниқлаш
- 650 та касбни қамраб олган 147 та касбий стандартларни ишлаб чиқиш
- Малакаларни баҳолаш марказлари фаолиятини йўлга қўйиш
- 50 га яқин касблар бўйича баҳолаш мезонлари ва воситаларини ишлаб чиқиш
- Информал ва ноформал таълим натижаларини баҳолаш ва тан олиш тизимини йўлга қўйиш

МАЛАКАНИ БАҲОЛАШ МАРКАЗЛАРИНИНГ АСОСИЙ ВАЗИФАЛАРИ

Малакани баҳолаш марказлари вазифалари

1. Касбий стандарт ҳамда малака талабларига мувофиқ **норасмий ва информал таълим натижаларини баҳолаш**, тасдиқлаш (тан олиш, валидация қилиш, сертификатлаш) мақсадида касбий имтиҳонларни ўтказиш;
2. Малакаларни баҳолаш мезонлари ва воситаларини ишлаб чиқиш, келишиш ва жорий қилиш;
3. Миллий малака тизимига оид қонунчилик ҳужжатларини такомиллаштириш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш;
4. Талабгорларнинг малакасини баҳолашда шаффофлик ва холисликни таъминлаш механизмларини жорий этиш.

МАЛАКАЛАРНИ БАҲОЛАШ ВА ВАЛИДАЦИЯ ТИЗИМИНИ ЖОРИЙ ЭТИШДАН МАҚСАД

01 Ҳаёт давомида таълим олишни ривожлантириш

- Фуқароларнинг ҳаёт давомида таълим олиш имкониятларини кенгайтириш;
- Таълимнинг турли шакллари ўртасида узвий боғлиқликни таъминлаш.

02 Меҳнат бозорида рақобатбардошликни ошириш

- Ишчи кучининг малака ва кўникмаларини расмий тан олиш орқали уларнинг ишга жойлашиш имкониятларини ошириш;
- Иш берувчиларнинг эҳтиёжларига мос келадиган малака тизимини шакллантириш.

03 Ижтимоий адолат ва инклюзивликни таъминлаш

- Шахснинг таълимни қаерда ва қандай шаклда олган бўлишидан қатъи назар, малакани тан олиш имконини бериш;
- Аҳолининг ижтимоий эҳтиёжманд тоифаларини қўллаб-қувватлаш.

04 Мамлакатнинг миллий малака тизимини такомиллаштириш

- Малакаларни баҳолаш ва тан олишнинг очиқ, шаффоф ва аниқ мезонларини белгилаш;
- Миллий малака рамкасига мувофиқ равишда барча соҳалардаги малакаларни таснифлаш ва сертификатлаш

05 Ресурслардан самарали фойдаланиш

- Аҳолининг мавжуд кўникмаларини қайта ўқитишсиз тан олиш орқали таълим тизими ва иш берувчиларнинг ресурсларини тежаш;
- Таълим муассасалари ва малакани баҳолаш марказлари фаолиятини мақсадли йўналтириш

06 Инсон капиталини ривожлантириш

- Меҳнат фаолиятида юқори самарадорликка эришишга кўмаклашиш;
- Касбий ривожланишни рағбатлантириш;

ХОРИЖИЙ МАЛАКА ТИЗИМИ ТАШКИЛОТЛАРИ БИЛАН ҲАМКОРЛИК

SIHTASUTUS Kutsekoda

AGJENCIA KOMBËTARE E ARSIMIT, FORMIMIT PROFESIONAL DHE KUALIFIKIMEVE

Национальное агентство развития квалификаций

MYK MESLEKI YETERLILIK KURUMU

Afpa

КАСБИЙ СТАНДАРТЛАРНИ ИШЛАБ ЧИҚИШ РЕЖАМИЗ

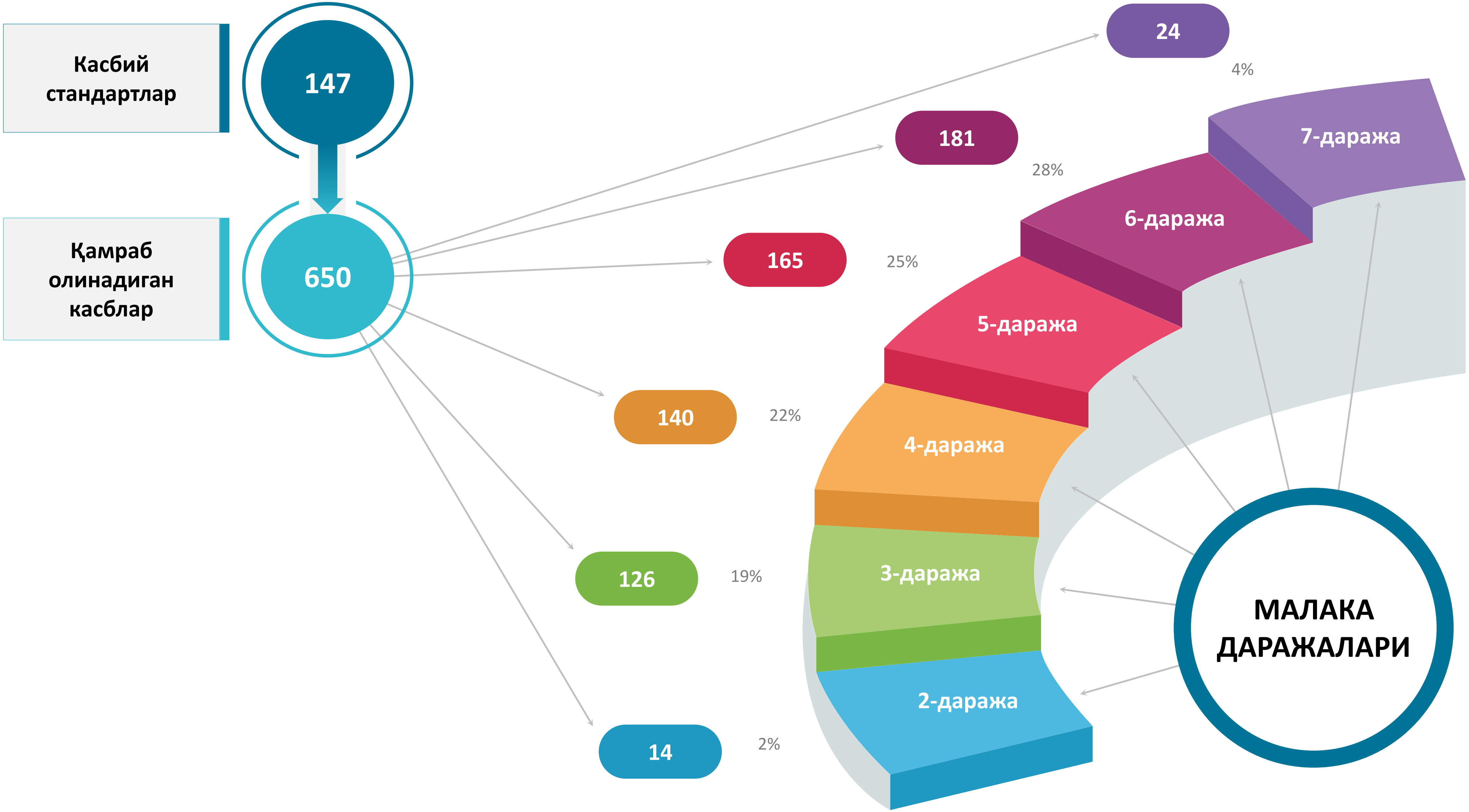

МАЛАКА ТИЗИМИ РИВОЖЛАНИШИНИНГ ИСТИҚБОЛЛИ ВАЗИФАЛАРИ

2025 ЙИЛ, МАЙ

Миллий малака тизимини ривожланиш истиқболлари халкаро конференцияни ташкил этиш

2025 ЙИЛ, МАЙ

Малакаларни мустақил баҳолаш тизимини норматив-ҳуқуқий жиҳатдан мустаҳкамлаш

2025 ЙИЛ, ИЮНЬ

Тармоқ кенгашлари котибларини **касбий салоҳиятини ошириш тадбирлари**

2025 ЙИЛ, ИЮНЬ

Касбий стандартларни ишлаб чиқиш билан боғлиқ ишларни жадаллаштириш

2025 ЙИЛ, ИЮЛЬ

Малакаларни баҳолаш марказлари фаолиятини йўлга қўйиш ва **валидация жараёнларига тайёргарлик кўриш**

2025 ЙИЛ, АВГУСТ

Машғулотларнинг халқаро стандарт классификаторидан (МХСК-2008) келиб чиқиб **Машғулотларнинг миллий классификатори**ни ишлаб чиқиш

2025 ЙИЛ, ДЕКАБРЬ

Рақамли платформани жорий қилиш

2026 ЙИЛ, МАРТ

Халқаро илғор тажрибалар асосида **Ўзбекистон Республикасида Миллий малака тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепцияси**ни ишлаб чиқиш

ЭЪТИБОРИНГИЗ УЧУН РАҲМАТ!